

Wereldwinkel Haastrecht

Zomer 2004

Wereldwinkel Haastrecht

Vereniging "Levenskans voor allen"
Hoogstraat 51
851 BB Haastrecht
tel. 06-12049783
Rabobank 11.85.46.082

Secretariaat

Mariëtte Verdoes
Beinsdorppolderweg 26
2807 KR Gouda

Openingstijden

Dinsdag	14.00-16.00
Woensdag	14.00-16.00
Donderdag	14.00-16.00
Vrijdag	14.00-16.00 18.30-20.30
Zaterdag	10.00-16.00

Kopij kwartaalblad

Saskia Verzijden
Dunantstraat 63
2851 BX Haastrecht

In dit nummer:

Voorwoord
Hoezo vroeg?
Kinderarbeid
Cultuurtip
Wereldgerechten
Pattaya brief lente 2004
45 jaar Fair Trade
Oikokrediet
Baboesjka uit India
Straatjongeren onder dak
Kinderarbeid
Eerste Fair Trade café in Rotterdam
Cultuurtips
Aanbieding juli en augustus 2004

Voorwoord

U bent waarschijnlijk al druk bezig met de voorbereidingen voor de komende vakantieperiode. In de Wereldwinkel is dat een vrij rustige tijd. Voor onze leveranciers is het echter geen vakantietijd. Zij zijn al weer hard aan het werk voor de productie van bijvoorbeeld leuke cadeau-artikelen voor de kerstperiode. Want als kleine ondernemer in een ontwikkelingsland is er natuurlijk weinig vakantie te vieren. Deze mensen zijn juist blij met het werk en het eerlijke loon dat zij voor hun arbeid kunnen ontvangen.

Voor u een tip: neem op vakantie uw vertrouwde koffie en thee mee. Of kies juist voor iets gemakkelijks, zoals de instant cappuccino. Vergeet ook niet de koffiesnoepjes en pepermuntjes.

En kijkt u op uw vakantieadres ook eens rond of daar producten van eerlijke handel te verkrijgen zijn. Als u in Nederland blijft dan heeft u de keus uit 400 Wereldwinkels en 8 Fair Trade shops. Dus u vindt er altijd wel eentje in de buurt.

Wij zouden graag uw ervaringen horen.

Saskia Verzijden
redactie

LET OP LET OP LET OP LET OP LET OP LET OP

Zomersluiting: In de periode 13 juli tm 31 juli zijn wij doordeweeks gesloten. Wij zijn dan alleen open op de ZATERDAGEN 17, 24 en 31 juli

Hoezo vroeg??

Natuurlijk bent u nog niet bezig met de komende kerst. Maar bij de Wereldwinkel wordt nu al nagedacht hoe u weer goed voor de dag kunt komen met uw eindejaarsgeschenken. Voor 2004 geldt dat u over kerstpakketten tot een bedrag van €35 (inclusief BTW) slechts 15% belasting verschuldigd bent. Boven de €35 geldt de gebruikelijke fiscale belasting.

“Eerlijke kerstpakketten”

Onze leverancier Fair Trade heeft dit jaar een aantal pakketten gemaakt die kant en klaar kunnen worden besteld. De samenstelling van deze kerstpakketten is gebaseerd op feesten en culturen in de landen waar de producten vandaan komen. Aan deze pakketten kunnen eventueel naar eigen inzicht nog een aantal producten worden toegevoegd.

Culinair

Zo is er bijvoorbeeld een lekkernijen van over de vindt u inspiratie voor voorgerecht tot en met om meteen aan de slag te

culinair pakket met elf hele wereld. In dit pakket een complete maaltijd van toetje. Plus drie recepten gaan.

Argentina's Best

4-delig
€ 21,-

Wijn

Voor de wijnliefhebber is er een pakket met twee mooie biologische Argentijnse wijnen plus wijnglazen.

Nog meer keus

En er zijn nog vele andere pakketten zoals Max Genieten, Tasty Colours, Vonkel, Chop Stick, Mithila, Good morning, Special Tea enz.

Interesse gewekt?

Heeft u belangstelling voor onze kerstpakketten, vraagt u dan eens naar de uitgebreide folder. Of bekijkt u de digitale versie.

(www.fairtrade.nl onder *wereldgeschenken*)

Wij ontvangen uw bestellingen graag zo vroeg mogelijk. U bent dan zeker van tijdige levering, en wij weten wat we moeten inkopen.

Kinderarbeid

(voor dit artikel heb ik de spreekbeurt van Sake Kruk gebruikt)

Kinderarbeid is werk dat door kinderen gedaan wordt en dat niet goed voor hen is. Het werk is meestal zwaar en eentonig. De meerderheid van de kinderen werkt negen uur of meer per dag, zeven dagen per week. Het werk is ongezond en/of gevaarlijk.

Vaak gaan de kinderen niet naar school. Dat betekent dat ze geen behoorlijke toekomst kunnen opbouwen. Ze krijgen te weinig ontspanning, omdat er geen tijd is om te spelen. Maar hun baas is blij met ze, want de kinderen ontvangen weinig loon en durven niet te protesteren.

Waarom werken kinderen?

Meestal werken ze omdat hun familie het geld hard nodig heeft. Er zijn ook veel kinderen die werken omdat ze niet naar school kunnen. In het dorp waar ze wonen is bijvoorbeeld geen school of alleen een school met meesters en juffen die slecht lesgeven. Soms werken kinderen onder dwang, omdat hun ouders schulden hebben. In Pakistan werken 7,5 miljoen kinderen om deze reden. Omdat niemand in die families kan lezen, worden ze gemakkelijker door hun bazen voor de gek gehouden en komen ze nooit van hun schuld af.

Kinderarbeid in verschillende landen.

In Azië werkt 21 procent van alle kinderen, in Afrika zelfs 41 procent. In Latijns-Amerika verricht 16 procent van alle kinderen kinderarbeid. In de Verenigde Staten en in sommige landen van Europa komt kinderarbeid ook voor, onder andere in Portugal en Italië. Meestal zijn de werkende kinderen tussen de 11 en 14 jaar, maar soms zijn ze jonger.

Is thuis meehelpen of het hebben van een bijbaantje ook kinderarbeid?

Veel kinderen helpen hun ouders thuis in het huishouden of op het platteland. Ze doen klusjes, letten op hun jongere broertjes en zusjes en halen water. Dat hoeft helemaal niet slecht te zijn voor de ontwikkeling van een kind. Ze leren er juist iets van, bijvoorbeeld het dragen van verantwoordelijkheid. Ook het hebben van een

bijbaantje is geen kinderarbeid, als het tenminste niet gevaarlijk of ongezond is, eerlijk betaald wordt en de kinderen gewoon naar school kunnen.

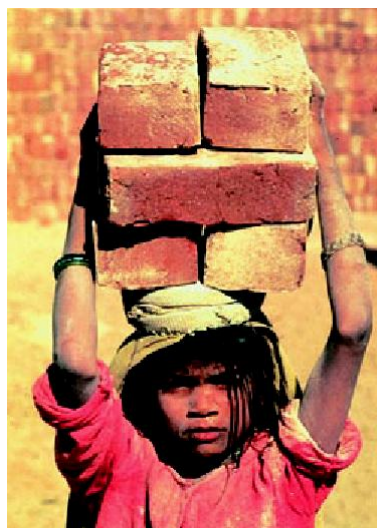
Geld mag dan misschien wel belangrijk zijn, maar voor kinderen is goed onderwijs veel belangrijker. Want als kinderen naar school gaan, leren ze lezen en schrijven. Ze kunnen dan later een betere baan krijgen, waarmee ze een goed inkomen kunnen verdienen. En ze laten zich niets meer wijsmaken.

Wat kun je doen tegen kinderarbeid?

Unicef, het kinderfonds van de Verenigde Naties, vindt onderwijs een belangrijk wapen tegen kinderarbeid. Onderwijs moet verplicht en gratis zijn en er moet een verbod op kinderarbeid komen. Unicef overlegt met regeringen en vraagt om de wet aan te passen. Om ervoor te zorgen dat werkende kinderen nu alvast naar school kunnen, worden onderwijsprojecten en opvangcentra ondersteund. Unicef vraagt aan de bazen van werkende kinderen om ze elke dag een paar uur naar school te laten gaan. Het geld dat hun families hierdoor mislopen, kan in sommige gevallen worden vergoed door Unicef. Veel bedrijven beloven dat ze geen kinderen meer in dienst nemen. Unicef wil dat regeringen deze bedrijven controleren.

In de Wereldwinkel kunt u ook Unicef-artikelen kopen. Een groot deel van de opbrengst komt ten goede aan het werk van Unicef.

- Wereldwijd zijn er zo'n **250 miljoen** werkende kinderen.
- In Afrika werkt **41%** van de kinderen, in Azië **21%** en in Latijns Amerika **16%**.
- **50 tot 60 miljoen** van alle kinderen tussen de 5 en 11 jaar doet werk dat te zwaar en/ of te gevaarlijk is.

Wereldgerechten

Door Sa'adat Farmanollah

Brazilië, het grootste land van Zuid-Amerika, beslaat bijna de helft van het continent.

In de 16^e eeuw koloniseerden de Portugezen dit land. De naam komt van de brazielboom.

Er is geen land dat zo vaak de wereldbeker heeft gewonnen als Brazilië (qua voetbal).

Rond de grote steden wonen veel mensen in krottenwijken, de zogenaamde **favelas**, waarin de sanitaire voorzieningen en stromend water schaars zijn.

Brazilië is de grootste koffieproducent ter wereld.

De meeste Brazilianen zijn katholiek. Elk jaar is het vier dagen en nachten carnaval in Brazilië. Het hoogtepunt van dit feest is een optocht van schitterend gekleurde praalwagens. Uit de hele wereld komen de mensen naar Rio de Janeiro, waar de straatfeesten, bals en wedstrijden voor de mooiste carnavalkostuums plaatsvinden.

Ook heeft Brazilië veel geheimen verborgen in het Amazonewoud. De Amazone is de breedste rivier ter wereld die stroomt dwars door midden-Brazilië. Om een indruk te krijgen van de omvang en de rijkdom van de flora van het Amazonegebied, moet men zich bedenken dat tweederde van het tropische oerwoud in de wereld in het Amazonegebied ligt, waar tevens veel indianen wonen,

Deze amazone-indianen hebben heel specifieke tradities en gerechten die daar bij horen. De **Yanomamö** is één van de weinige grote indianenvolkeren die bijna volkomen van de buitenwereld zijn afgesneden. Als er een Yanomamö-man of -vrouw sterft, voert de hele stam een zeer gedetailleerde begrafenisrite uit die enkele dagen duurt. Als het lichaam van de overledene tot ontbinding is overgegaan, wordt het stoffelijk overschot in het midden van het dorp verbrand en de overgebleven as door de hele gemeenschap opgegeten. De as wordt in een urn vermengd met bananenpap. Het mengsel wordt door de naasten genuttigd. Zo kan de stam een deel van de levenskracht van de overledene bewaren en wordt verhinderd dat zijn ziel in het woud verdwaalt. Leden van naburige gemeenschappen worden door een boodschapper uitgenodigd om de plechtigheid bij te wonen. Nadat de as genuttigd is, gaan de mannen en vrouwen om de beurt dansen.

Dit gaan wij in onze keuken natuurlijk niet nadoen. We geven u wel het recept voor een lekkere amandel-chocolade tiramisu .

Amandel chocolade Tiramisu

Ingrediënten:

40 gram geschaafde amandelen
30 gram pure Mascao chocolade*
30 gram witte Mascao chocolade*
100 gram lange vingers
4 eetlepels vanille likeur
1 deciliter versgezette sterke koffie*
250 gram mascarpone
2 eetlepels witte basterdsuiker
2 deciliter slagroom

* Fair Trade ingrediënten

Bereiding:

Rooster de amandelen in een droge koekenpan goudbruin. Schaaf de 2 chocoladesoorten apart boven een schaaltje. Leg de lange vingers met de suikerlaag naar beneden op een schaal. Roer de likeur door de koffie en bedruppel de lange vingers hiermee. Klop de slagroom stijf.

Roer de mascarpone met de suiker romig en spatel de slagroom en de amandeltjes erdoor. Verdeel laag om laag de lange vingers en het mascarponemengsel over vier schaaltjes. Eindig met een laagje mascarponemengsel.

Laat de tiramisu in de koelkast opstijven.

Bestrooi vlak voor het serveren de witte en de pure chocolade in reepjes over de tiramisu

Pattaya- brief lente 2004

In Thailand is het leven hard als je gehandicapt bent. Er zijn niet zoveel faciliteiten als in sommige andere landen, maar gelukkig gaat het wel steeds beter. Zoals u wellicht weet, hebben we een arbeidsbureau voor gehandicapten opgericht. Inmiddels hebben we voor zo'n 1000 ex-studenten banen gevonden en hebben we ook vele andere gehandicapten kunnen adviseren. Dit arbeidsbureau wordt gesteund door de Engelse loterij. Helaas gaat die steun binnenkort stoppen. We hopen echter dat we toch door kunnen gaan met dit nuttige werk. Het is namelijk

fantastisch om ex-studenten terug te zien in mooie, zelfverdiende kleren of zelfs een eigen auto, maar vooral met een gelukkige blik op hun ogen.

Elk kindje dat in ons weeshuis wordt gebracht, wordt ontvangen alsof het een eigen kind is. Een meisje dat pas bij ons was, Kalaya, ontwikkelde zich niet zo vlot als andere kinderen. Op de leeftijd dat ze zou moeten gaan lopen, had Kalaya nog steeds moeite met zitten. De dokter adviseerde intensieve fysiotherapie. Dat vond Kalaya erg vervelend en elke dag hoorden we haar krijsen en huilen, als ze haar fysio onderging. Maar de verzorgers zetten toch door, in de wetenschap dat het voor haar eigen bestwil was. En uiteindelijk bereikten ze de dag dat niet Kalaya huilde maar haar verzorgers, en wel omdat Kalaya haar eerste verbaasde stapjes had gezet. Inmiddels kan ze heerlijk spelen met de andere kinderen en gaat ze naar de peutergroep.

Ons nieuwe opvangcentrum voor straatkinderen is een groot succes. Na de officiële opening in februari zijn er al zeer veel kinderen bij ons geweest. Het opvangcentrum biedt de kinderen een veilige plek om te slapen, een warme maaltijd, douches en schone kleren. Ook kunnen ze even uitrusten of een poosje televisie kijken. Voor kinderen die eenmaal op straat wonen, is het moeilijk om de beslissing te nemen om definitief bij ons te komen wonen. Hoewel we weten dat dit het beste voor ze is, laten we de kinderen zelf hun keuze maken. En daar hebben ze vaak wat tijd voor nodig. We hebben geduld en hopen en bidden dat ze uiteindelijk de voor henzelf juiste beslissing zullen nemen.

Deze zomer zijn er Olympische spelen in Athene. Bij Pattaya gaat de belangstelling vooral uit naar de Paralympic Games (vanaf 17 september). Twee leraren van de school doen namelijk mee. Eén van hen won in 2000 twee gouden en één zilveren medaille. Hij hoopt dit jaar zijn eigen record op de 200 meter rolstoelsprint te verbeteren.

Er wordt gewerkt aan een biografie van pater Ray Brennan. De naam van het boek wordt "In the Name of the Boss Upstairs". Dat is één van de gevleugelde uitspraken van pater Ray. Het boek zal waarschijnlijk eind van het jaar gereed zijn. U krijgt hiervan bericht.

Fr. Philip Banchong

Directeur van Pattaya

45 jaar Fair Trade: De organisatie trakteert op drie nieuwe koffies voor fijnproevers

Ter gelegenheid van haar 45-jarig jubileum introduceert de Fair Trade Organisatie drie nieuwe koffies: Guatemala Antigua, Sumatra Mountain Coffee en Ethiopië Mocha Limu. Alledrie een must voor de fijnproever. De koffies zijn elk afkomstig uit één bepaalde streek en kenmerken zich door een bijzondere smaak. De single origin staat garant voor hoge kwaliteit. De luxe zilverkleurige verpakking maakt de koffies bovendien tot een origineel cadeau.

Voor ieder moment van de dag een koffie

Uit drie werelddelen heeft de Fair Trade Organisatie een koffie geselecteerd, voor ieder moment van de dag één. Zo is Guatemala Antigua een perfecte koffie om de dag mee te beginnen. De koffie is donker gebrand (Italian Roast) en pittig van smaak. De kruidige en licht-zoete Sumatra Mountain Coffee leent zich uitstekend om 's middags gedronken te worden. Mocha Limu is een van de mooiste koffiesoorten ter wereld, afkomstig uit het hoogland van Ethiopië. Deze koffie met milde chocoladetonen is een echte avond- of dessertkoffie. De Fair Trade single origin coffees zijn biologisch verbouwd en dragen het Max Havelaar keurmerk. Dat wil zeggen dat de koffies tegen een faire prijs zijn ingekocht.

Oikokrediet

Elk jaar bestaat het tweede gedeelte van de ledenvergadering van “Levenskans voor allen” uit een lezing of ander informatief thema.

Dit jaar hield van Erik Wijlhuizen van Oikokrediet een voordracht.

Oikokrediet geeft leningen aan initiatieven die ten goede komen aan mensen in ontwikkelingslanden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een lening is altijd dat de lening terug kan worden verdiend, dat er meerdere mensen profijt van hebben en dat het milieu niet wordt geschaad.

Op die manier worden mensen in staat gesteld een bedrijfje op te zetten of te investeren in verbeteringen van hun bedrijf. Omdat de lening terugbetaald wordt is er geen sprake van een afhankelijke situatie. De leners betalen een lage rente, die op te brengen is als de handel goed loopt. Men is zo niet langer afhankelijk van plaatselijke woekeraars, die vaak extreem hoge rentepercentages in rekening brengen.

Heel vaak worden leningen verstrekt aan vrouwen. Vrouwen blijken betrouwbare partners te zijn als het gaat om het terugbetalen van een lening.

Het geld dat Oikokrediet uitleent is belegd door mensen uit rijkere landen. Deze mensen ondersteunen hiermee de zelfredzaamheid van mensen in ontwikkelingslanden.

De Vereniging “Levenskans voor Allen” heeft ook een (bescheiden) aandeel in Oikokrediet. Jaarlijks keert Oikokrediet een rente uit van ongeveer 2 %.

Meer informatie kunt u vinden op www.oikocredit.nl

‘Baboesjka’ uit India

In de wereldwinkel is veel leuk speelgoed te vinden. Zo is er bijvoorbeeld de “Baboesjka” uit India. Dit speelgoed is overgenomen uit Rusland. Baboesjka betekent in het Russisch ‘oma of oude mevrouw’. Het speelgoed wordt ook wel Matresjka genoemd. Dat is oud-Russisch voor “jonge opgemaakte vrouw”.

In Rusland bestaat een set uit zeven en soms wel negen in elkaar gezette Matresjka’s.

Oorspronkelijk komt de baboesjka echter uit China. Daar had het de vorm van een keizer met al zijn ouders en grootouders, en overgrootouders enzovoort. Op die manier kon je de stamboom van een keizer leren. Educatief speelgoed dus.

De baboesjka in de Wereldwinkel bestaat uit vijf poppetjes in elkaar. Kinderen blijven het leuk vinden om ze in en uit elkaar te halen. Ze zijn trouwens ook heel leuk om gewoon neer te zetten als decoratie.

Jurjan speelt voor Pattaya

Op koninginndag heeft ons Haastrechtse jeugdige viooltalent Jurjan Rietveld weer geld ingezameld voor Pattaya.

Jurjan verdiende met zijn vioolspel € 29,75.

Jurjan deed dit twee jaar geleden ook al.

En in december heeft hij met een concert geld ingezameld voor Kids United, de kinderclub van Unicef.

Fantastisch, Jurjan!!!

Straatjongeren onder dak

Herinnert u zich nog het project Happy Days Bolivia? Hieraan hebben wij twee jaar geleden de nodige aandacht geschonken. Initiator Rudolf Burggraaf hield een inspirerende lezing op onze jaarlijkse ledenvergadering. Hij zocht in de vakantie (hij is leraar) straatkinderen in Bolivia op en zorgde voor een “leuke dag”, bijvoorbeeld een uitstapje. Zo konden de kinderen even een dagje onbezorgd kind zijn. Van het één kwam het ander en onlangs stond in het blad Internationale Samenwerking onderstaand artikel:

Projectontwikkelaar Wim Stroecken en natuurkundige Rudolf Burggraaf zegden een half jaar geleden hun baan op om een droom te realiseren: het bouwen van koepelwoningen in ontwikkelingslanden. Een hachelijke onderneming?

Wim Stroecken verklaart zijn stap: “Het was meer een sluipende ontwikkeling. Ik werkte heel commercieel en was amper thuis. Langzaam maar zeker realiseerde ik me dat ik iets ideëels wilde doen, maar ik wilde het wel zelf opzetten. Toen kwam ik Rudolf tegen. Die had ook een droom. Als natuurkundige was hij al jaren geïntrigeerd door koepelbouw. Aanvankelijk wilden we er iets hier in Nederland mee doen. Totdat we er achter kwamen dat we allebei het idee van ontwikkelingslanden in ons achterhoofd hadden.”

Acht koepelhuizen worden in Bolivia voor en door straatjongeren gebouwd. De voordelen van koepelwoningen zijn aanzienlijk. Gebouwd uit gewapend beton zijn ze duurzaam en vragen ze weinig tot geen onderhoud. Ze zijn er in alle maten, flexibel in te delen, snel en eenvoudig binnen één tot twee weken te bouwen en goedkoop: zo’n tweeduizend tot drieduizend euro.

“Het is geen weggeefproject”, benadrukt Stroecken. “We willen mensen niet afhankelijk maken. De aspirant-bewoners moeten zelf verantwoordelijkheid dragen bij de realisatie van de bouw. Dat stimuleert de gemeenschapszin. Binnen de gemeenschap kunnen de koepelwoningen ook voor andere functies dan alleen wonen worden ingezet.

Het project heeft als doel zichzelf te bedruipen, uiteindelijk moeten de bewoners in staat zijn om op renteloze afbetaling hun eigen woning te kopen. Om dit te realiseren zoeken wij samenwerking met andere organisaties en banken die lokaal een fonds kunnen beheren waarin bewoners maandbedragen storten.”

(meer informatie op www.solidhouse.nl)

Wereldwinkel Haastrecht

Wereldwinkel Haastrecht, al 24 jaar dé plek voor producten afkomstig van eerlijke handel. Producenten in ontwikkelingslanden ontvangen een eerlijk loon voor hun werk en kunnen zo in hun eigen levensonderhoud voorzien.

Een greep uit ons assortiment:

- ◆ Max Havelaar thee, koffie en chocolade
- ◆ Tal van andere lekkere levensmiddelen
- ◆ Aardewerk en glas
- ◆ Houtsnijwerk
- ◆ Sieraden
- ◆ Tassen en accessoires
- ◆ Leuke wenskaarten
- ◆ Speelgoed

Opentijden

dinsdag t/m vrijdag 14.00-16.00 uur
vrijdag koopavond 18.30-20.30 uur
Zaterdag 10.00-16.00 uur

Wereldwinkel Haastrecht

Vereniging "Levenskans voor allen"

Hoogstraat 51
2851 BB Haastrecht
tel.: 06-12049783
Rabobank: 11.85.46.082

Cultuurtips

• Yoruba kunst

Tot en met 30 september 2004 is in het Afrikamuseum in Berg en Dal een collectie kunstvoorwerpen van het Yorubavolk te zien. Dit West-Afrikaanse volk staat bekend om zijn statussymbolen en bronzen sieraden.

Afrikamuseum, Postweg 6, Berg en Dal

• Borneo

Museum Nusantara in het gemeentemuseum van Delft, toont tot december van dit jaar de topstukken van de collectie Borneo. Allerlei kunst- en gebruiksvoorwerpen van de verschillende volkeren die dit grote eiland ooit hebben aangedaan, worden hierbij tentoongesteld.

Museum Nusantara, Sint Agathaplein 4-5, Delft.

- **Boek: De verdwenen vrouw**

Tijdens de Algerijnse vrijheidsoorlog werd de verzetsheldin Zoulihka door het Franse leger opgepakt waarna ze voorgoed verdween. Schrijfster Djébar zocht de twee achtergebleven dochters op en bracht de geschiedenis van Zoulihka weer tot leven in romanvorm.

Verkrijgbaar in de boekhandel, ISBN 90-445-02964

